

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ROMÂNIA

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-Est

Asociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Investește în oameni!

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

PROGRAMUL OPERAȚIONAL SECTORIAL DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE 2007 – 2013

AXA PRIORITARĂ 3 „Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 3.1 „Promovarea culturii antreprenoriale”

Titlul proiectului: „START UP 4 U”

ID: POSDRU/176/3.1/S/149612

SUPORT DE CURS

MODULUL 5

MANAGEMENTUL MEDIULUI ȘI DEZVOLTĂRII DURABILE

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-Est

Asociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

CUPRINS

CAPITOLUL 1 DEZVOLTAREA DURABILĂ

1. Notiuni introductive
2. Conceptul de dezvoltare durabila
3. Indicatorii de dezvoltare durabila

CAPITOLUL 2 OPERAREA ECOLOGICĂ ȘI DURABILĂ A UNEI ORGANIZAȚII

1. Gestionarea responsabilă și eficientă a resurselor
2. Identificarea factorilor de mediu posibil afectați prin desfășurarea activității
3. Managementul situațiilor de risc pentru mediu

CAPITOLUL 3 MĂSURI DE COMBATERE A POLUĂRII FACTORILOR DE MEDIU

1. Gestionarea deșeurilor – parte a managementului organizației
2. Autorizarea activității organizației din prisma protecției mediului
3. Procedura de reglementare de mediu

CAPITOLUL 4 MANAGEMENTUL ECOLOGIC PRIN INTERMEDIUL CICLULUI DE VIAȚĂ AL PRODUSULUI

1. Definirea obiectivului și gradului de detaliere
2. Auditul de mediu (ecologic)

CAPITOLUL 5 SISTEMUL MANAGEMENTULUI DE MEDIU (SMM)

1. EMAS - Sistem European de Management de Mediu și de Audit
2. Standardul internațional ISO 14001

CAPITOLUL 6 ETICHETAREA ECOLOGICĂ

1. Pași în obținerea etichetei ecologice europene

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

CAPITOLUL 1

DEZVOLTAREA DURABILĂ

„Dezvoltarea durabilă este acel proces de dezvoltare care răspunde nevoilor actuale fără a periclita capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde propriilor lor nevoi. [...] Pentru ca dezideratul dezvoltării durabile să poată fi atins, protecția mediului va constitui parte integrată a procesului de dezvoltare și nu poate fi abordată independent de acesta.” (Declarația asupra Mediului și Dezvoltării, Rio de Janeiro, 1992)

1. Notiuni introductive - ecologie, protecția mediului, poluare¹

Ecologia este o știință biologică, care se ocupă cu studiul interacțiunilor ce se manifestă între organisme și mediul lor de viață. Termenul de ecologie are drept rădăcină cuvintele grecești *oikos* (casă, habitat) și *logos* (știință).

Pe măsura lărgirii sferei de cunoaștere și de interes, datorită trecerii de la studiul ecosistemului la studiul ecosferei în ansamblul ei, ecologia s-a transformat treptat dintr-o știință biologică (ecologia tradițională) într-o știință suprasintetică, integrând o serie de elemente ce aparțineau altor științe: geografia, fizica, economia, chimia, sociologia. A apărut astfel o nouă știință, pluridisciplinară, și anume aceea de ecologie globală sau știința mediului înconjurător.

Mediul înconjurător reprezintă totalitatea elementelor naturale și antropice, evenimentelor și energiilor, care se găsesc într-o permanentă interacțiune și care determină menținerea echilibrului ecologic al planetei. Principalele elemente ale mediului înconjurător sunt: aerul, apa, solul și organismele, elemente ce sunt repartizate sub forma unor învelișuri (geosfere), aflate în strânsă interdependență: atmosfera, hidrosfera, litosfera, biosfera.

Poluarea reprezintă procesul de modificare a factorilor de mediu, abiotici și biotici, ca urmare a eliberării în mediu a substanțelor poluante, rezultate din diferite sectoare ale activității umane.

Sunt două categorii de poluanți:

- Poluanții biodegradabili - substanțe care se descompun rapid prin procese naturale. Acești poluanți devin o problemă când se acumulează mai rapid decât pot să se descompună.
- Poluanții nedegradabili - substanțe care nu se descompun, sau se descompun foarte lent, în mediul natural. Odată ce apare contaminarea, este dificil sau chiar imposibil să se îndepărteze acești poluanți din mediu.

Protecția mediului, ca ramură a ecologiei aplicate, reprezintă totalitatea acțiunilor întreprinse de om pentru păstrarea echilibrului ecologic local și global, pentru menținerea și ameliorarea calității factorilor naturali, dezvoltarea valorilor materiale și spirituale, în scopul asigurării condițiilor de viață și de muncă. Activitățile de protecția mediului sunt structurate în șase domenii principale de activitate (Rojanschi, Vl.; Fl., Bran; Diaconu, Gh.), și anume: activități legislative, activități administrative – instituționale, activități educative – informative, activități economico – tehnologice, activități sociale, activități de cooperare internațională.

2. Conceptul de dezvoltare durabilă

Teoria dezvoltării durabile este relativ nouă și în curs de formare. Conceptul de dezvoltare durabilă s-a format într-o perioadă în care subiectele legate de mediu și protecția acestuia se aflau în atenția dezbaterilor politice. În acest fel s-a ajuns ca problemele de mediu să fie în prim-planul comunității internaționale, care a decis să le trateze prin măsuri colective la nivel global, pe care a căutat să le definească și să le aplice prin intermediul unui cadru internațional adecvat.

¹ <http://www.epm.ugal.ro/Protectia%20mediului-curs.pdf>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Conceptul de dezvoltare durabilă poate fi caracterizat, din mai multe puncte de vedere, prin următoarele elemente:

- economie: eficiență, creștere, stabilitate;
- societate: nivel de trai, echitate, dialog social și delegarea responsabilităților, protejarea culturii/patrimoniului;
- ecologie: conservarea și protejarea resurselor naturale, biodiversitate, evitarea poluării.

Discuțiile prin care s-a ajuns în final la dezvoltarea durabilă au debutat la începutul anilor '70, când s-a concretizat un cadru de acțiune la nivel internațional. Acesta s-a format în timp și se află într-o evoluție dinamică, cuprinzând măsuri legale, atât cu caracter obligatoriu în forma tratatelor sau convențiilor, cât și cu caracter neobligatoriu, sub aspectul declarațiilor, rezoluțiilor sau seturilor de linii directe și orientări politice, măsuri instituționale și mecanisme de finanțare vizibile.

1972 – Stockholm – Conferința Națiunilor Unite privind Mediul

Conferința pentru Mediul Ambient (Stockholm Conference for Human Environment) a pus pentru prima dată în mod serios problema deteriorării mediului înconjurător în urma activităților umane, care pune în pericol însuși viitorul omenirii².

În urma Conferinței au rezultat:

- *Declarația de la Stockholm*, conținând 26 de principii
- *Planul de Acțiune pentru Mediul Uman*, cu trei componente
- *Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP – United Nations Environment Program)*
- *Fondul Voluntar pentru Mediu (Voluntary Environment Fund)*, înființat în ianuarie 1973, în conformitate cu procedurile financiare ONU.

1992 – Rio de Janeiro – Conferința Națiunilor Unite privind Mediul și Dezvoltarea

În cadrul "Summit-ul Pamântului", la care au participat reprezentanți din aproximativ 170 de state, s-a desfășurat ceea ce știm acum sub numele de **Conferința de la Rio**. În urma întâlnirii au fost adoptate mai multe convenții, referitoare la schimbările de climă (reducerea emisiilor de metan și dioxid de carbon), diversitatea biologică (conservarea speciilor) și stoparea defrișărilor masive.

În urma conferinței au rezultat³:

- *Declarația de la Rio*, conținând 27 de principii
- *Agenda 21*, care constituie un plan de acțiune pentru dezvoltarea durabilă cu începere din secolul al XXI-lea, concretizat în 40 de capitole destinate unor domenii de programe specifice
- *Declarația principiilor privind pădurile (Statement of Principles on Forests)* – un document fără putere obligatorie, care conține principiile pentru managementul conservării și dezvoltării durabile a tuturor tipurilor de păduri
- *Convenția cadru privind Schimbările Climatice și Convenția privind Diversitatea Biologică*
- Organizarea instituțională a *Comisiei pentru Dezvoltarea Durabilă (CSD)*.

Principiile Dezvoltării Durabile, așa cum au fost enunțate în 1992, în Declarația de la Rio:

Principiul 1: Oamenii stau în centrul preocupărilor dezvoltării durabile. Ei au dreptul la o viață sănătoasă și productivă, în armonie cu natura.

Principiul 2: Statele, în acord cu Carta Națiunilor Unite și cu principiile dreptului internațional, au dreptul suveran de a-și exploata propriile resurse ca urmare a politicilor lor de mediu și de dezvoltare, și responsabilitatea de a asigura faptul că activitățile desfășurate sub jurisdicția sau controlul lor nu cauzează daune mediului altor state sau zonelor aflate dincolo de limitele jurisdicției naționale.

Principiul 3: Dreptul la dezvoltare trebuie îndeplinit astfel încât să intrunească nevoile de dezvoltare și de mediu ale generațiilor prezente și viitoare.

Principiul 4: Pentru atingerea dezvoltării durabile, protecția mediului trebuie să constituie parte integrantă a procesului de dezvoltare și nu poate fi considerată izolată de acesta.

² <http://www.unep.org/Documents.Multilingual/Default.asp?DocumentID=97>

³ <http://www.un.org/geninfo/bp/enviro.html>

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Principiul 5: Toate statele și toți oamenii trebuie să coopereze în scopul esențial al eradicării sărăciei, ca cerință indispensabilă a dezvoltării durabile, pentru a diminua inegalitățile între standardele de viață și pentru a satisface mai bine nevoile majorității oamenilor lumii.

Principiul 6: Situației speciale și nevoilor țărilor în curs de dezvoltare, în special a celor mai puțin dezvoltate și a celor mai vulnerabile cu privire la mediu, trebuie să li se acorde prioritate specială. Acțiunile internaționale în domeniul mediului și dezvoltării trebuie, de asemenea, să se adreseze intereselor și nevoilor tuturor țărilor.

Principiul 7: Statele trebuie să coopereze într-un spirit de parteneriat global, pentru conservarea, protecția și refacerea sănătății și integrității ecosistemului Pamântului. Data fiind contribuția diferită la degradarea mediului la nivel global, statele au responsabilități comune dar diferențiate. Țările dezvoltate recunosc responsabilitatea pe care o poartă în atingerea dezvoltării durabile la nivel internațional, având în vedere presiunile pe care societățile lor le au asupra mediului global și tehnologiile și resursele financiare pe care le dețin.

Principiul 8: Pentru a atinge dezvoltarea durabilă și o calitate mai bună a vieții pentru toți oamenii, statele trebuie să reducă și să elimine modelele nesustenabile de producție și consum și să promoveze politici demografice potrivite.

Principiul 9: Statele trebuie să coopereze pentru a-și întări capacitatea administrativă internă pentru dezvoltarea durabilă, prin creșterea nivelului de înțelegere științifică prin schimburi de cunoștințe științifice și tehnologice și prin intensificarea dezvoltării, adaptării, răspândirii și transferului tehnologiilor, inclusiv a tehnologiilor noi și inovatoare.

Principiul 10: Problemele de mediu sunt cel mai bine tratate prin participarea tuturor cetățenilor de la nivelul relevant. La nivel național, fiecare individ trebuie să aibă acces corespunzător la informații de mediu care sunt deținute de autoritățile publice, inclusiv la informații asupra activităților și materialelor periculoase de la nivelul comunităților lor, și oportunitatea de a participa la procesul de luare a deciziilor. Statele trebuie să faciliteze și să încurajeze constientizarea și participarea publicului făcând informația disponibilă la nivel cât mai larg.

Principiul 11: Statele trebuie să promulge legislație de mediu eficace. Standardele de mediu, obiectivele de management și prioritățile trebuie să reflecte contextul de mediu și de dezvoltare caruia li se aplică. Standardele aplicate de unele țări pot fi nepotrivite și cu un cost economic și social nejustificat pentru alte țări, în special pentru țările în curs de dezvoltare.

Principiul 12: Statele trebuie să coopereze pentru a promova un sistem economic internațional deschis care să conducă la creștere economică și dezvoltare durabilă în toate țările, pentru a se adresa mai bine problemelor privind degradarea mediului. Măsurile de politică comercială în scopuri legate de mediu nu trebuie să constituie mijloace de discriminare arbitrară sau nejustificată sau vreo constrângere ascunsă asupra comerțului internațional. Acțiuni unilaterale care să se ocupe cu probleme de mediu din afara jurisdicției țării importatoare trebuie să fie evitate. Măsurile de mediu care se adresează problemelor de mediu transnaționale sau globale trebuie, cât mai mult posibil, să se bazeze pe un consens internațional.

Principiul 13: Statele trebuie să dezvolte legislația națională privind obligația și despăgubirea pentru victimele poluării și ale altor pagube de mediu. Statele trebuie de asemenea să coopereze într-o manieră promptă și mai hotărâtă pentru a dezvolta legi internaționale privind obligativitatea și despăgubirea pentru efectele adverse ale pagubelor de mediu cauzate de activități de sub jurisdicția sau controlul zonelor aflate dincolo de jurisdicția acestora.

Principiul 14: Statele trebuie să coopereze în mod eficace pentru a descuraja sau preveni mutarea și transferul către alte state a oricărui activități sau substanțe care cauzează degradarea severă a mediului sau care se descoperă ca sunt periculoase pentru sănătatea umană.

Principiul 15: Pentru a proteja mediul, abordarea precaută trebuie să fie larg aplicată de către state conform cu capacitățile lor. Acolo unde există amenințări de pagube serioase și ireversibile, lipsa de certitudine științifică deplină nu trebuie să fie folosită ca argument pentru amânarea măsurilor eficiente din punct de vedere al costurilor de prevenire a degradării mediului.

Principiul 16: Autoritățile naționale trebuie să se străduiască să promoveze internalizarea costurilor de mediu și utilizarea instrumentelor economice, luând în considerare modul de abordare conform

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-Est

Asociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

caruia poluatorul trebuie, în principiu, să suporte costul poluării, având datoria privind interesul public și fără a distorsiona comerțul internațional și investițiile.

Principiul 17: Evaluarea impactului asupra mediului, ca instrument național, trebuie întreprinsă pentru activități propuse pentru care există posibilitatea să aibă un impact advers semnificativ asupra mediului și care sunt supuse deciziei unei autorități naționale competente.

Principiul 18: Statele trebuie să anunțe imediat alte state cu privire la orice dezastre naturale sau alte pericole ce au probabilitatea de a produce efecte daunatoare subite asupra mediului acelor state. Toate eforturile vor fi făcute de către comunitatea internațională pentru a ajuta statele astfel lovite.

Principiul 19: Statele trebuie să furnizeze informații prealabile și în timp util, ca și informații relevante statelor potențial afectate, asupra activităților ce ar putea avea un efect advers transnațional de mediu semnificativ și trebuie să se consulte cu acele state într-un stadiu timpuriu și în bună credință.

Principiul 20: Femeile dețin un rol vital în managementul mediului și dezvoltare. Participarea lor deplină este de aceea esențială pentru atingerea dezvoltării durabile.

Principiul 21: Creativitatea, idealurile și curajul tinerilor lumii trebuie să fie mobilizate pentru crearea unui parteneriat global pentru a atinge dezvoltarea durabilă și pentru a asigura un viitor mai bun pentru toți.

Principiul 22: Locuitorii indigeni și comunitățile lor, ca și alte comunități locale dețin un rol vital în managementul mediului și dezvoltare datorită cunoștințelor și obiceiurilor lor tradiționale. Statele trebuie să le recunoască și să le susțină în mod just identitatea, cultura și interesele și să le permită participarea eficientă la atingerea dezvoltării durabile.

Principiul 23: Mediul și resursele naturale ale oamenilor sub aspirare, dominație sau ocupație trebuie să fie protejate.

Principiul 24: Războiul este în mod intrinsec distructiv pentru dezvoltarea durabilă. Statele trebuie să respecte legile internaționale care furnizează protecție pentru mediu în timp de conflict armat și să coopereze la dezvoltarea în continuare a acestora, dacă este necesar.

Principiul 25: Pacea, dezvoltarea și protecția mediului sunt interdependente și inseparabile.

Principiul 26: Statele trebuie să își rezolve toate disputele legate de mediu în mod pașnic și prin mijloace potrivite în acord cu Carta Națiunilor Unite.

Principiul 27: Statele și oamenii trebuie să coopereze în bună credință și într-un spirit de parteneriat la îndeplinirea principiilor cuprinse în această Declarație și la dezvoltarea în continuare a legilor internaționale în domeniul dezvoltării durabile.

APLICATIE 1: Selectați 5 dintre principiile dezvoltării durabile și găsiți activități concrete de aplicare a acestora în cadrul politicii de mediu a companiei dumneavoastră.

Agenda Locală 21 în România

În anul 2000, Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă (CNDD), ca agenție de implementare a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), împreună cu Capacity 21 și cu sprijinul Guvernelor Marii Britanii și Canadei, a început implementarea Agendei Locale 21. În primul proces de implementare, desfășurat în perioada 2000–2003, au fost alese nouă "orașe pilot" (Baia Mare, Galați, Giurgiu, Iași, Miercurea Ciuc, Oradea, Ploiești, Râmnicu Vâlcea și Târgu Mureș). Proiectul, apreciat atât la nivel central guvernamental cât și la nivelul autorităților locale, s-a bucurat de o cerere mare din partea altor autorități locale pentru a fi incluse în acest proces. În perioada 2003–2007, Guvernul României a decis extinderea programului la nivel național în peste 40 de municipalități, pentru ca apoi programul să fie implementat la nivel național⁴.

STRATEGIA PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ A UNIUNII EUROPENE

⁴ http://www.ncsd.ro/local_agenda_21_ro.html

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Adoptată în 2001 și modificată în 2005, definitivată în 2006, Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene are următoarele obiective⁵:

- limitarea schimbărilor climatice și a costurilor și efectelor sale negative pentru societate și mediu;
- să ne asigurăm că sistemul nostru de transport satisface nevoile economice, sociale și de mediu ale societății noastre, minimizând impacturile sale nedorite asupra economiei, societății și mediului;
- promovarea modelelor de producție și consum durabile;
- îmbunătățirea managementului și evitarea supraexploatării resurselor naturale, recunoscând valoarea serviciilor ecosistemelor;
- promovarea unei bune sănătăți publice în mod echitabil și îmbunătățirea protecției împotriva amenințărilor asupra sănătății;
- crearea unei societăți a incluziunii sociale prin luarea în considerare a solidarității între și în cadrul generațiilor, asigurarea securității și creșterea calității vieții cetățenilor ca o precondiție pentru păstrarea bunăstării individuale;
- promovarea dezvoltării durabile pe scară largă; asigurarea că politicile interne și externe ale UE sunt în acord cu dezvoltarea durabilă și angajamentele internaționale ale acesteia.

STRATEGIA EUROPA 2020

Strategia *Europa 2020* a fost adoptată în cadrul Consiliului European din 17 iunie 2010, pe fondul unei crize economice profunde și al intensificării provocărilor pe termen lung, precum globalizarea, presiunea asupra utilizării resurselor și îmbătrânirea populației.

Strategia *Europa 2020* propune o nouă viziune economică, care să ajute UE să iasă din criză și să edifice o economie inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, de productivitate și de coeziune socială⁶.

STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI ORIZONTURI 2013-2020-2030

Guvernul României, întrunit în ședință la 12 noiembrie 2008, a dezbătut și aprobat **Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă la orizontul anilor 2013–2020–2030**.

Documentul urmează prescripțiile metodologice ale Comisiei Europene și reprezintă un proiect comun al Guvernului României, prin Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, și al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, prin Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă.

Strategia stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la un nou model de dezvoltare propriu Uniunii Europene și larg împărtășit pe plan mondial – cel al dezvoltării durabile, orientat spre îmbunătățirea continuă a vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.⁷

3. Indicatorii dezvoltării durabile

ONU cuantifică procesul dezvoltării durabile utilizând o serie de indicatori (vezi anexa). Uniunea Europeană, pe baza legislației internaționale de mediu, a preluat acești indicatori și sunt la dispoziție în baza de date Eurostat. În România, indicatorii înregistrați statistic s-au identificat atât în urma analizei indicatorilor existenți dezvoltați și utilizați de către Eurostat sau în alte documente și studii de politici ale UE, cât și a Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă. Așadar, aceștia urmăresc obiectivele țintă și modalitățile de acțiune la orizontul anilor: 2013, 2020, 2030, stabilite prin Strategia

⁵ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/>

⁶ Mai multe informații privind prioritățile tematice și obiectivele UE pentru implementare, le regăsiți la adresa http://ec.europa.eu/europe2020/index_ro.htm

⁷ Mai multe informații privind direcțiile principale de acțiune, pe <http://lege5.ro/Gratuit/geytmojxge/notararea-nr-1460-2008-pentru-aprobarea-strategiei-nationale-pentru-dezvoltare-durabila-orizonturi-2013-2020-2030>

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Națională de Dezvoltare Durabilă și sunt construiți pe baza informațiilor care sunt disponibile în Institutul Național de Statistică, Ministerul Mediului și instituțiile în subordinea sau coordonarea acestuia și a metodologiilor care sunt armonizate cu cele ale Uniunii Europene.

Indicatorii dezvoltării durabile în România (IDD)

Principala funcțiune a indicatorilor este de a răspunde cerințelor de monitorizare, pe care Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă le exprimă, asociate cu termenele țintelor propuse, care la rândul lor reprezintă angajamente politice legate de obiectivele strategice ale dezvoltării durabile.

Setul de indicatori de dezvoltare durabilă pentru România este structurat pe obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă, cu ierarhizare pe trei niveluri:

- nivelul 1: indicatori principali (de bază);
- nivelul 2: indicatori complementari, utilizabili pentru monitorizarea și revizuirea programelor de dezvoltare durabilă;
- nivelul 3: indicatorii de progres ai Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României, acoperind pachetul de politici pe care aceasta le generează, inclusiv a celor ce nu sunt cuprinse în Strategia UE

Sistemul integrează, într-o structură piramidală indicatori economici, sociali și de mediu, utilizabili pentru evaluarea tridimensională a dezvoltării durabile în România.

Baza de date (IDDR) cu IDD pentru România include 103 indicatori, cu seriile de date disponibile în sistemul statistic național începând din anul 2000, ierarhizați astfel: **19 indicatori de nivel 1, 37 indicatori de nivel 2 și 47 indicatori la nivelul 3.** Baza de date se actualizează și se completează cu alți indicatori, pe măsura dezvoltării și disponibilizării acestora.

Cu toate acestea, Agerpress anunța în martie 2015 faptul că România ocupă locul doi în clasamentul țărilor europene care poluează cel mai mult raportat la cât produce, după Bulgaria și urmată de Estonia și Polonia, fapt ce reiese dintr-un raport de specialitate întocmit de Agenția Europeană de Mediu, dat recent publicității. Statisticile Uniunii Europene arată că aproximativ 430.000 de decese premature au fost atribuite particulelor fine în suspensie. De asemenea, expunerea la zgomotul ambiental s-a estimat că provoacă moartea a 10.000 de persoane din cauza bolilor de inimă și atacurilor cerebrale în fiecare an.

APLICATIE 2: Consultati Anexa 1 privind indicatorii dezvoltarii durabile si selectati acei indicatori care pot face parte din politica de mediu a companiei dumneavoastra.

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

CAPITOLUL 2

OPERAREA ECOLOGICĂ ȘI DURABILĂ A UNEI ORGANIZAȚII

1. Gestionarea responsabilă și eficientă a resurselor

Toate elementele pe care oamenii le folosesc în activitatea lor pentru satisfacerea nevoilor reprezintă resursele, pe baza cărora își asigură consumul. Spre deosebire de nevoi care au un caracter nelimitat, resursele sunt limitate. Indiferent că este vorba despre resurse naturale sau prelucrate, de materii prime, de energie sau de resurse umane, resursele existente sunt limitate. Faptul că sunt limitate pune problema folosirii lor în mod rațional, astfel încât activitatea economică să fie una eficientă⁸.

Prin **resurse naturale**⁹ se înțelege totalitatea elementelor naturale ale mediului înconjurător ce pot fi folosite în activitatea umană:

- resurse neregenerabile (epuizabile) – minerale și combustibili fosili (cărbune, gaze, petrol);
- resurse regenerabile – apă, aer, sol, floră, faună sălbatică;
- resurse permanente – energie solară, eoliană, geotermală și a valurilor.

Recuperarea și reciclarea constituie una dintre metodele cele mai eficiente și mai avantajoase pentru economisirea resurselor neregenerabile, deoarece prin aceasta se realizează o economisire de energie și materii prime¹⁰.

Există cinci reguli de aur¹¹ pentru maximizarea creșterii economice, concomitent cu reducerea presiunii asupra rezervelor de resurse:

- **Economisirea:** fructificarea oportunităților de economisire a resurselor oricând este posibil
- **Reciclarea:** creșterea nivelului de reciclare a materialelor și de reutilizare a elementelor din componența produselor (ex. telefoanele mobile).
- **Substituirea:** înlocuirea resurselor principale cu unele alternative care oferă o eficiență mai mare și care au un impact mai mic asupra mediului pe durata ciclului lor de viață (de ex., prin renunțarea la utilizarea mercurului).
- **Reducerea:** schimbarea modului în care sunt satisfăcute nevoile oamenilor, prin noi modele de afaceri sau prin bunuri și servicii care necesită un aport de resurse mai mic. Exemple: reducerea greutateii vehiculelor sau descărcarea de muzică și de materiale de divertisment de pe internet, în mod legal, în locul cumpărării unui obiect fizic precum DVD-ul.
- **Evaluarea:** găsirea de către factorii de decizie a unor modalități de a lua în mod corespunzător în considerare valoarea corectă a resurselor naturale în luarea deciziilor, facilitând astfel o gestionare mai bună a rezervelor de resurse naturale.

Învățând să evaluăm serviciile ecosistemice și resursele naturale și să stabilim prețul lor corect, vom reduce presiunea asupra mediului.

APLICATIE 3: Propuneți minim 5 măsuri de diminuare a impactului asupra mediului datorat consumului de utilități (apă, energie electrică, energie termică) în cadrul organizației dvs.

⁸ <http://simona.simaster.info/wp-content/uploads/2014/02/nevoi-si-resurse.pdf>

⁹ http://store.ectap.ro/articole/467_ro.pdf

¹⁰ http://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2007-01/100_Busan%20Gabriela.pdf

¹¹ http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/documents/factsheet_ro.pdf

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-Est

Asociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

2. Identificarea factorilor de mediu posibil afectați prin desfășurarea activității

Aspectele de mediu sunt acele elemente ale activităților, produselor sau serviciilor unei organizații care pot interacționa cu mediul (cf. ISO 14001). Aspectele de mediu specifice activității organizației se vor identifica și prioritiza pe factori de mediu:

- deversări în apă
- emisii în aer
- zgomot
- scurgeri în sol și în pânza freatică
- deșeuri
- consumul de utilități
- gestionarea substanțelor și preparatelor periculoase

3. Managementul situațiilor de risc pentru mediu

Problemele de protecție a mediului au implicări profunde în toate organizațiile, indiferent de mărimea acestora. Atitudinea pozitivă față de protecția mediului reprezintă un factor esențial în dezvoltarea pe o perioadă nedeterminată a fiecărei organizații.

O conducere orientată către protejarea mediului își asumă ca sarcină permanentă identificarea potențialului de poluare al propriilor activități, luarea măsurilor adecvate pentru a limita nivelul impactului generat, precum și posibilitatea de dezvoltare a unei culturi organizaționale proecologice.

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

CAPITOLUL 3

MĂSURI DE COMBATERE A POLUĂRII FACTORILOR DE MEDIU¹²

Combaterea poluării atmosferice

Cele mai sensibile strategii de control ale poluării atmosferice implică metode ce reduc, colectează, captează sau rețin poluanți înainte ca ei să intre în atmosferă. Din punct de vedere ecologic, reducând emisiile poluante cu o mărire a randamentului energetic și prin măsuri de conservare, precum arderea de mai puțin combustibil este strategia preferată. Influențând oamenii să folosească transportul în comun în locul autovehiculelor personale, ajută de asemenea la îmbunătățirea calității aerului urban.

Combaterea poluării apelor

Volumul apelor uzate industriale este, în general, cu 70% mai mare decât al apelor menajere orasenesti, iar incarcarea si nocivitatea lor este cu mult mai mare.

Primul grup de procedee se caracterizeaza printr-o "maniera de conducere preventiva" si include toate metodele care urmaresc limitarea evacuării de reziduuri in ape. In al doilea grup de procedee se incadreaza diferitele metode de epurare a apelor uzate. Apele uzate trebuie sa fie supuse unor tratamente prin care sa se inlature incarcarea lor cu poluanti pana la o limita.

Combaterea poluării solului

- Asigurarea unor irigații rationale asupra suprafețelor cu deficit de umiditate, astfel incat sa nu duca la inmlastinarea sau la saturarea acestora.
- Aplicarea masurilor agrotehnice in conformitate cu aspectul reliefului terenului, astfel incat lucrarile respective sa impiedice dezvoltarea eroziunii accelerate.
- Utilizarea ingrasamintelor in raport cu necesitatile plantelor si cu caracteristicile profilului de sol.
- Utilizarea unor soiuri de plante cu o inalta productivitate, care pot compensa masurile agrotehnice suplimentare.
- Folosirea pesticidelor pentru distrugerea buruienilor si insectelor cu o anumita prudenta cantitativa, pentru a nu se depasi anumite praguri.

APLICATIE 4: Enumerati sursele de poluare a mediului inconjurator aferente activitatii economice pe care o veti dezvolta.

1. Gestionarea deșeurilor - parte a managementului organizației

Parteneriatul între populație, organizații de afaceri și autorități trebuie susținut în interesul comun de a menține calitatea factorilor de mediu în limitele impuse de reglementări, de a proteja mediul înconjurător și sănătatea oamenilor, de a îmbunătăți starea economică a comunității locale¹³.

În acest sens, organizațiilor le revine un rol crucial în dezvoltarea de produse și tehnologii de producție care să minimizeze cantitatea de deșeuri generată. Produsul trebuie astfel proiectat încât impactul său asupra mediului să fie minim pe durata întregului ciclu de viață.

Prin deșeuri se înțelege resturile tehnologice, produsele și materialele cu termene de garanție depășite, produsele uzate fizic care nu mai au valoare de întrebuințare, precum și resturile menajere.

Clasificarea deșeurilor¹⁴ se poate face după mai multe criterii. În general se vorbește despre următoarele categorii de deșeuri.

1. Deșeuri menajere, provenite din sectorul casnic sau din sectoare similare, mica și marea industrie, sectorul public sau administrativ, comerț etc.

¹² <http://problemapoluarii.blogspot.ro/2013/03/metode-de-combater-poluarii.html>

¹³ http://store.ectap.ro/articole/467_ro.pdf

¹⁴ <http://www.epm.ugal.ro/Protectia%20mediului-curs.pdf>

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

2. Deșeuri stradale, specifice căilor de circulație publică, provenite din activitatea cotidiană a populației, din spațiile verzi, din depunerea substanțelor solide din atmosferă.
  3. Deșeuri voluminoase, provenite din demolarea sau construirea de obiective industriale sau civile, sau de alte proveniențe care, datorită dimensiunilor lor nu pot fi preluate cu sistemele obișnuite de pre colectare sau colectare, ci necesită o tratare diferențiată.
  4. Deșeuri industriale, provenite din desfășurarea proceselor tehnologice și care sunt de diferite naturi, funcție de specificul unității industriale. Cele mai mari cantități de deșeuri industriale provin din activitățile miniere.
  5. Deșeuri agricole, provenite de la unitățile agricole și zootehnice sub formă de gunoi de grajd, dejecții animaliere, deșeuri animaliere de la abatoare și din industria cărnii, deșeuri vegetale de la fabricile de zahăr, ulei etc.
  6. Deșeuri periculoase precum cele: toxice, inflamabile, explozive, radioactive, infecțioase, spitalicești sau de altă natură, care prezintă direct sau indirect pericol pentru lumea vie.
  7. Deșeuri nepericuloase sunt cele care nu se descompun în elemente periculoase care să afecteze viața omului, dar se acumulează în cantități uriașe afectând într-un fel sau altul mediul.
- În domeniul gestiunii deșeurilor apar două tipuri de management: managementul strategic și managementul operațional al deșeurilor.

Managementul strategic al deșeurilor se bazează pe 3 principii importante:

1. Prevenirea generării deșeurilor
2. Reciclarea și reutilizarea
3. Îmbunătățirea depozitării finale și a monitorizării

Managementul operațional al deșeurilor cuprinde totalitatea operațiunilor de:

- COLECTARE (neselectivă sau selectivă)
- SORTARE (dimensională, densimetrică, magnetică, optică, manuală)
- TRANSPORT (transport autorizat, cu mașini specializate, în sistem închis)
- PROCESARE SAU TRATARE (mărunțire, compactare, balotare, compostare)
- RECICLARE
- ELIMINARE (incinerare, co-incinerare, depozitare controlată)

APLICATIE 5: Completați fișa de evidență pentru deșeurile generate în organizația dvs., conform Anexei nr. 1 la H.G. nr. 856/2002 (a se vedea Anexa 3 a suportului de curs).

2. Autorizarea activității organizației din prisma protecției mediului¹⁵

Formalitățile privind înființarea unei organizații, precum și cele legate de autorizarea funcționării activității acesteia sunt reglementate prin acte normative:

- **Legea nr. 359/2004** privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice

- **H.G. nr. 573/2002** pentru aprobarea procedurilor de autorizare a funcționării comercianților

Următorii termeni sunt definiți conform **O.U.G. nr. 164/2008** astfel:

Acte de reglementare - aviz de mediu, acord de mediu, aviz Natura 2000, autorizație de mediu, autorizație integrată de mediu, autorizație privind emisiile de gaze cu efect de seră, autorizație privind activități cu organisme modificate genetic;

Acord de mediu - actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și, după caz, măsurile pentru protecția mediului, care trebuie respectate în cazul realizării unui proiect;

Autorizație de mediu - actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și/sau parametrii de funcționare ai unei activități existente sau ai unei

¹⁵ Lista elaboratorilor de studii pentru protecția mediului înscrși în Registrul Național poate fi consultată la următoarea adresă: <http://mmediu.ro/new/wp-content/uploads/2015/01/2015-IANUARIE-08-REGISTRUL-NATIONAL-MODIFICARI-ADRESE2.pdf>

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

activități noi cu posibil impact semnificativ asupra mediului, obligatoriu la punerea în funcțiune; autorizația de mediu este valabilă **5 ani**. (cf. Legea nr. 226/2013)

Autorizație integrată de mediu - actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, care acordă dreptul de a exploata în totalitate sau în parte o instalație, în anumite condiții, care să garanteze că instalația corespunde prevederilor privind prevenirea și controlul integrat al poluării; autorizația poate fi emisă pentru una sau mai multe instalații ori părți ale acestora, situate pe același amplasament și exploatate de același operator; autorizația integrată de mediu este valabilă **10 ani**. (cf. Legea nr. 226/2013)

3. Procedura de reglementare de mediu

a) pentru obtinerea Acordului de mediu: prin **H.G. nr. 445/2009** privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului și **Ordinul nr. 135/2010** privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private. Etapele din procedura de reglementare se desfășoară conform **Ordinului nr. 863/2002** privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului.

Actele necesare la depunerea solicitării de emitere a Acordului de mediu:

- cerere pentru eliberarea acordului de mediu;
- certificat de urbanism (copie);
- plan de situație anexa la certificatul de urbanism (copie);
- plan de încadrare în zonă (copie);
- dovada plății tarifului pentru evaluarea inițială a solicitării conform Ordinului nr. 1108/2007 privind aprobarea Nomenclatorului lucrărilor și serviciilor care se prestează de către autoritățile publice pentru protecția mediului în regim de tarifyare și cuantumul tarifelor aferente acestora.

b) pentru obtinerea Autorizației de mediu¹⁶: prin **Ordinul nr. 1798/2007** pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu, cu modificările și completările ulterioare.

Actele necesare la depunerea solicitării de emitere a Autorizației de mediu:

- cerere pentru eliberarea autorizației de mediu;
- fișa de prezentare și declarație, întocmită conform Anexei 2 din Ordinul nr. 1798/2007;
- dovada că a făcut publică solicitarea prin cel puțin una dintre metodele de informare prevăzute în anexa nr.3;
- plan de situație și plan de încadrare în zonă a obiectivului;
- procesul-verbal de constatare a respectării tuturor condițiilor impuse prin acordul de mediu întocmit potrivit Ordinului nr. 135/2010, sau, după caz, nota privind stadiul de realizare a programului pentru conformare existent;
- formularul de înregistrare prevăzut în tabelul nr. 1 din Anexa nr. 5 la Ordinul nr. 1798/2007, însoțit de documentele specificate de acesta, pentru autorizarea activității grădinilor zoologice, acvariilor publice și centrelor de reabilitare și/sau îngrijire, după caz.

c) pentru obtinerea Autorizației integrate de mediu¹⁷: prin **Ordinul nr. 818/2003** pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, cu modificările și completările ulterioare și prin **Ordinul nr. 36/2004** privind aprobarea Ghidului tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu.

Actele necesare la depunerea solicitării de emitere a Autorizației integrate de mediu:

- formularul de solicitare întocmit conform modelului prevăzut în anexa nr. 1 a Ordinului nr. 818/2003;

¹⁶ Lista activităților pentru funcționarea cărora este necesară obținerea autorizației de mediu este dată în Anexa nr. 1 (*Lista activitatilor supuse procedurii de emitere a autorizației de mediu*) a **Ordinului nr. 1798/2007**.

¹⁷ Lista activităților care intră sub incidența Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) și pentru funcționarea cărora este necesară obținerea autorizației integrate de mediu este dată în Anexa 1 a **Legii nr. 278/2013** privind emisiile industriale.

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-Est

Asociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

- raportul de amplasament întocmit în conformitate cu prevederile Ghidului tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, aprobat prin Ordinul nr. 36/2004;
- dovada publicării anunțului privind depunerea solicitării pentru obținerea autorizației integrate de mediu;
- dovada achitării tarifului pentru verificare/analiza preliminară a solicitării depuse.

START UP 4 U

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

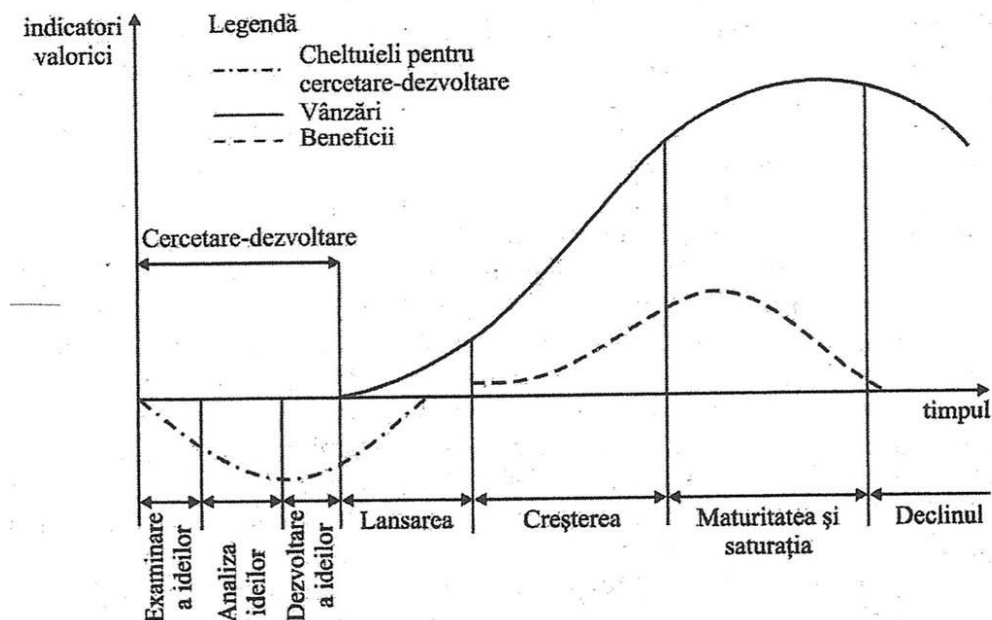
CAPITOLUL 4

MANAGEMENTUL ECOLOGIC PRIN INTERMEDIUL CICLULUI DE VIAȚĂ AL PRODUSULUI

Analiza ciclului de viață (A.C.V.) este un instrument relativ nou al managementului de mediu. Metoda urmării de către fabricant a unui produs, din momentul proiectării până la înlocuirea lui de către utilizatorul care l-a folosit, se impune din ce în ce mai mult în atenția producătorilor. A.C.V. constituie un suport în luarea deciziilor, oferind posibilitatea selectării variantelor optime de fabricație, respectiv, realizării celor mai adecvate modificări proceselor tehnologice existente, care să ducă atât la minimizarea costurilor, cât și la reducerea impactului asupra mediului. Drept urmare, A.C.V. asigură integrarea strategiilor de prevenire a poluării și conservării resurselor în strategiile globale de realizare a unor sisteme de producție eficiente sub aspect economic și ecologic.

Pe plan mondial A.C.V. (cunoscută generic sub inițialele *L.C.A.*, de la *Life Cycle Analysis* și, ulterior, *Life Cycle Assessment*) a apărut ca răspuns la grija societății de a asigura calitatea factorilor de mediu și la obligațiile instituțiilor guvernamentale de a pune sub control fenomenul de poluare industrială. Pornind de la experiența proprie, într-o serie de țări din CE (Anglia, Germania, Țările Scandinave) s-au dezvoltat metodologii specifice ale A.C.V. Principiile derivate din aceste metodologii au fost formulate în documente oficiale în mai 1995, când A.C.V. a devenit parte integrantă a seriei de standarde ale Organizației Internaționale de Standardizare, ISO 14000.

CICLUL DE VIATA AL PRODUSULUI/SERVICIULUI

Sursa: Virgil Balaure, Iacob Catoiu, Calin V., "Marketing turistic", Editura Uranus, Bucuresti 2005

APLICATIE 6: *Stabiliti variantele optime si activitatile pe care le considerati necesare din punct de vedere al politicii de mediu, pentru fiecare etapa din cadrul ciclului de viata a produsului/serviciului companiei dumneavoastra.*

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

1. Definirea obiectivului și gradului de detaliere

Definirea obiectivului analizei ciclului de viață constituie o etapă importantă, întrucât ea determină gradul de detaliere și modul de derulare al întregii analize. În cadrul acestei etape se explicitează motivele analizei și se menționează beneficiarul rezultatelor acestora (producător, consumator, factori de decizie din domeniul legislativ, guvernamental etc.).

Obiectivul principal al analizei ciclului de viață constă în reducerea impactului global și a riscurilor asociate fabricării, utilizării, scoaterii din uz, reciclării sau depozitării unui produs, cu condiția păstrării/îmbunătățirii performanțelor acestuia. Așadar, A.C.V. urmărește:

- conservarea resurselor;
- prevenirea poluării;
- păstrarea diversității și durabilității ecosistemelor;
- menținerea pe termen lung a sistemelor economice durabile.

Obiectivele specifice ale analizei ciclului de viață pot fi:

- stabilirea soluțiilor optime de prevenire-control a poluării și de reducere a riscurilor în zonele critice de pe întreg fluxul de fabricație al unui produs;
- compararea a două sau mai multe produse/tehnologii;
- eco-marcarea produselor;
- proiectarea de noi produse sau introducerea unor tehnologii noi;
- optimizări în diferite etape ale procesului de producție;
- alegerea unor soluții alternative pentru materii prime și energie;
- optimizarea managementului deșeurilor;
- eficientizarea energetică a instalațiilor.

2. Auditul de mediu (ecologic)

Auditul ecologic se poate înscrie în Analiza de Impact asupra Mediului (EIA – Environmental Impact Assessment) și reprezintă un *instrument managerial* care permite stabilirea căilor de eliminare (sau reducere) a impacturilor inacceptabile.

Auditul de mediu este instrumentul de management care constă dintr-o evaluare sistematică, documentată, periodică și obiectivă a modului în care funcționează firma, conducerea și echipamentul (instalația). Scopul este de a ajuta la protejarea mediului înconjurător, prin conturul managerial al tehnicilor care îl implică și de a estima măsura în care aceste practici respectă politica ecologică a întreprinderii. El trebuie să includă toate obligațiile prevăzute de lege, permițând să se stabilească:

- dacă și în ce măsură tehnologiile, utilajele și conducerea unei unități industriale funcționează corect, sub aspectul protecției mediului;
- dacă legile și normativele, de la nivel național până la cele interne, sunt respectate;
- care sunt punctele slabe ale unității, sub aspectul celor precizate mai sus;
- cum pot fi minimizate riscurile legate de nerespectarea normelor. Prin urmare, un audit trebuie să aibă în vedere patru probleme:

1) *Mediul înconjurător privit prin prisma legislațiilor*, adică metodele de fabricație folosite, materiile prime, depozitarea lor, a produselor intermediare și finite, emisiile de poluanți în aer, apă și sub formă de deșeuri solide (inclusiv deșeuri periculoase).

2) *Siguranța în exploatare a utilajelor și norme de protecția muncii*.

3) *Medicina muncii*, adică, expunerea personalului la noxe (din aer, zgomote, radiații, căldură), modul de măsurare a acestor expuneri, controlul sistemelor de ventilație, al echipamentelor de protecție, programe de control medical periodic.

4) *Calitatea produselor*.

Metodologiile prin care sunt realizate auditurile de mediu sunt cuprinse în seria de standarde ISO 14010 - 14012, după cum urmează:

- Principii generale ale auditului de mediu - ISO 14010
- Proceduri de auditare. Auditul sistemelor de management de mediu ISO 14011
- Criterii de calificare pentru auditori ISO 14012

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Conform standardului ISO 14010, auditul de mediu „este un proces melodic și documental de verificare a dovezilor de audit obținute și evaluate în mod obiectiv, în vederea stabilirii dacă activitățile, evenimentele, condițiile, sistemul de management de mediu sau informațiile aferente acestor probleme sunt în conformitate cu criteriile de audit, rezultatele acestui proces fiind comunicate clientului”.

CAPITOLUL 5

SISTEMUL MANAGEMENTULUI DE MEDIU (SMM)

Tot mai multe organizații au devenit și devin conștiente că trebuie să acorde o atenție sporită gestiunii impacturilor pe care activitatea lor le produce asupra mediului. În acest scop, + punerea la punct a unui sistem de management de mediu (SMM), care să funcționeze corect și eficient, devine o prioritate. Un sistem de management de mediu ajută organizația să reducă la minimum impacturile asupra mediului. Cea mai importantă îmbunătățire pe care un SMM o aduce afacerii este o abordare sistematică și controlabilă a problematicii de mediu din organizație.

Funcționarea corectă a unui SMM asigură ameliorarea performanțelor organizației, prin impactul pozitiv pe care îl poate avea asupra următoarelor aspecte:

- reducerea costurilor;
- gestionarea riscurilor;
- sporirea credibilității;
- creșterea competitivității;
- relația cu partenerii;
- motivarea personalului.

Pentru implementarea unui sistem de management de mediu într-o organizație, trebuie parcurse cinci etape:

1. stabilirea politicii de mediu;
2. planificarea activităților de mediu;
3. implementare și funcționare;
4. verificare și acțiune corectivă;
5. analiza efectuată de conducere.

Etapa 1: Stabilirea politicii de mediu

Politica de mediu este definită de conducerea organizației sub forma unei declarații care trebuie să reflecte faptul că principiile și intențiile organizației referitoare la performanța de mediu sunt identificate, documentate, implementate și comunicate.

Politica de mediu are două funcții majore:

- 1) în interiorul organizației: să determine direcția de dezvoltare în domeniul protecției mediului;
- 2) în afara organizației: să arate clar părților interesate atenția pe care organizația o acordă aspectelor de protecția mediului.

Etapa 2: Planificarea activităților de mediu

Planificarea este una dintre cele mai importante etape în procesul de construire și implementare a unui SMM. Pentru aceasta trebuie determinate:

- aspectele de mediu;
- prevederile legale și alte cerințe;
- obiectivele generale și obiectivele specifice;
- programele de management de mediu.

Etapa 3: Implementare și funcționare

Pentru implementarea efectivă a sistemului de management de mediu se recomandă ca organizația să își dezvolte resursele și mecanismele de susținere necesare îndeplinirii politicii de mediu, a obiectivelor și țințelor sale în acest domeniu. Pentru implementarea SMM trebuie definite:

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

- structura și responsabilitatea;
- instruirea, conștientizarea și competența;
- comunicarea;
- documentația sistemului de management de mediu;
- controlul documentelor;
- controlul operațional;
- pregătirea pentru situații de urgență și capacitate de răspuns.

Etapa 4: Verificare și acțiune corectivă

Măsurarea, monitorizarea și evaluarea sunt activități-cheie ale unui sistem de management de mediu. În lipsa acestora nu ar fi posibilă stabilirea neconformităților și, prin urmare, nici precizarea acțiunilor corective și/sau preventive necesare. De asemenea, auditul sistemului de management de mediu ar fi lipsit de elemente de bază în stabilirea concluziilor sale. Această etapă implică:

- monitorizarea și măsurarea;
- neconformitatea, acțiunea corectivă și acțiunea preventivă;
- înregistrările;
- auditul sistemului de management de mediu.

Etapa 5: Analiza efectuată de conducere

Organizația trebuie să analizeze și să îmbunătățească continuu sistemul său de management de mediu, având ca obiectiv îmbunătățirea performanței globale. Această ultimă etapă este decisivă pentru asigurarea procesului de îmbunătățire continuă, pentru atingerea performanței de mediu propuse. Aceste analize se pot face împreună cu analizele sistemului de management al calității efectuate de conducere. Implementarea unui SMM conform ISO 14001 necesită implicarea întregului personal al organizației, oricare ar fi nivelul ierarhic și funcțiile vizate și, mai ales, angajarea unui proces dinamic și ciclic de îmbunătățire continuă și de autoevaluare a impacturilor de mediu.

APLICATIE 7: Stabiliti obiectivele politicii de mediu ale companiei dumneavoastra, urmand principiul SMART (Specific, Masurabil, Abordabil, Realist, incadrat in Timp)

Exista numeroase mijloace de Sisteme de Management de Mediu care pot fi aplicate în functie de marimea si domeniul de activitate al întreprinderii. Acestea variaza de la metode interne, unice sau acordarea de premii întreprinderilor eco-constiente, până la introducerea unor sisteme de management care vizează excelenta în domeniul protecției mediului.

1. EMAS - Sistem European de Management de Mediu și de Audit

În data de 29 iunie 1993, Consiliul Uniunii Europene a adoptat hotărârea nr. 1836/93, care permite participarea voluntară a întreprinderilor din sectorul industrial într-un sistem de management de mediu și de audit. Această hotărâre, intrată în vigoare în aprilie 1993, a devenit cunoscută sub denumirea de EMAS.

Pe scurt, EMAS reprezintă:

- o reglementare valabilă numai în Europa
- audit extern obligatoriu
- publicarea obligatorie a rezultatului după audit
- îmbunătățirea continuă a performanței de mediu este o necesitate
- îmbunătățirea continuă și prevenirea poluării
- audit: la maximum 3 ani
- bilanț ecologic exhaustiv conform unor criterii stabilite în prealabil
- referință la utilizarea celor mai bune tehnologii disponibile

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

STUDIU DE CAZ privind implementarea EMAS in cadrul companiei APPOR Ltd - Marea Britanie

Activitate: Producția echipamentelor de distribuție automată

Numar de angajati: 39

Contact: Sue Bodill - Manager General

Duffield Road Industrial Estate,

Little Eaton, Derby, DE21 5EG England

Tel: +44-1332-832455, Fax: +44-1332-834427

1. Informații despre companie

Appor Limited este o companie privata fondata in 1965. Compania produce sisteme automate de distribuție de înaltă calitate, având o cifră de afaceri anuală de 1,6 milioane £ (aproximativ US 2.68 milioane \$). În prezent compania are o fabrică modernă cu 39 de angajați. Compania este localizată într-o zonă turistică lângă districtul Derbyshire Peak.

Appor are reputație internațională ca producător de distribuitoare automate. În prezent principalele produse sunt distribuitorii automate de săpun. Appor are o bază de distribuție vastă pentru Marea Britanie și export în toată lumea. Cele mai mari piețe sunt UE, America de Nord și Asia. Compania și-a diversificat activitatea în designul de interior și de asemenea a adăugat în ofertă câteva produse noi. Produsele sunt fabricate utilizându-se o mare varietate de materiale plastice prin procesul de injectare în mulaje care care la rândul lui generează deșeuri sub formă de „material inițial”. Acest proces consumă majoritatea electricității utilizate la fața locului.

Suplimentar la angajamentul în inovarea produselor, Appor se implică foarte serios în dezvoltarea personalului și training. În 1991 Appor a devenit una din primele companii din Marea Britanie care a primit acreditarea „Investors in People”, acreditate reînnoita in 1994 și 1997. Appor este de asemenea acreditată ISO 9002: 1992, ISO 9001 din 1994. Sistemul de management de mediu al companie a fost înregistrat la EMAS in Decembrie 1997 iar obiectivul este certificarea SMM în conformitate cu ISO 14001:1998.

2. Motivele implementarii EMAS

Decizia companiei de a implementa un sistem de management de mediu a fost una pro-activă pentru ca nu erau presați de clienți sau de alte părți interesate să o facă. Principalul motiv pentru implementarea unui SMM erau oportunitățile pentru:

- Îmbunătățirea performanței de mediu
- Crearea beneficiilor economice cum ar fi economisirea prin reducerea deșeurilor (plastice și de împachetare), creșterea imaginii firmei și crearea avantajului competițional
- Îmbunătățirea mediului de lucru

3. Pasii Implementarii EMAS

Obiectivul major al companiei în implementarea managementului de mediu este realizarea, producția și furnizarea produselor într-un mod care să corespundă cerințelor legislative aplicabile tipului de activitate și de a controla atât impactele de mediu interne și externe ale operațiilor realizate. Appor a participat în proiectul pilot al Comisiei Europene de implementare a EMAS în IMM-uri. Acolo unde este posibil SMM-ul a fost integrat cu sistemul de management al calității existent ISO 9001 astfel încât managementul de mediu să devină parte a operațiunilor zilnice. Aceasta înseamnă că pentru a satisface cerințele EMAS, SMM-ul a fost dezvoltat astfel încât să îndeplinească de asemenea și cerințele ISO 14001 (pentru ca este compatibil cu ISO 9001) împreună cu cerințele documentului de legătură între seria EN ISO 14000 și regulamentele UE pentru EMAS, publicate de Comitetul European de Standardizare.

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

3.1 Identificarea aspectelor semnificative de mediu

Appor are ca obiectiv reducerea deșeurilor și consumul de resurse, ca energie, combustibili și materii prime. Va fi considerată și introdusă pe cât posibil sursa materiilor prime care sunt mai puțin daunătoare mediului. De asemenea are ca obiectiv reducerea și eliminarea emisiilor poluante care au efecte semnificative asupra mediului.

Appor a realizat o evaluare inițială de mediu în 1997. Dna. Alyson Bott, Coordonatoarea asigurării calității și trainingului în Appor este responsabilă pentru înregistrarea impactelor de mediu ale companiei. O serie de evaluări ale riscului au fost înreprinse ca parte a acestei evaluări. Rezultatele acestor evaluări sunt înregistrate într-o bază de date electronică. Semnificația diveritelor impacte este stabilită pe baza factorilor de risc și măsurilor de control și prin utilizarea metodei ABC.

Rezultatele acestei evaluări sunt împărțite după cum urmează: **A** - impact mare, **B** – impact mediu, **C** – impact mic.

Ariile de impact mare sunt tratate cu prioritate. Odată ce aceste arii de impact au fost rezolvate, sunt rezolvate ariile cu impact mediu și mic până ce sunt implementate toate acțiunile. Aspectele de mediu sunt revăzute la fiecare 6 luni.

Principalele arii de impact de mediu identificate de companie pe parcursul reviziei inițiale:

- Validarea internă a realizării unui proiect curent, care dacă nu este controlat în întregime, are potențial să contamineze cursul de apă local.
- Depozitarea de uleiuri reziduale care au potențial de a polua cursul local al apei.
- Scurgeri sau drenări de conținuturi din turnurile de răcire care aveau de asemenea potențial poluant asupra cursului local al apei.
- Depozitarea deșeurilor, substanțelor periculoase și uleiurilor reziduale.
- Consumul de energie în procesul de producție.
- Procedurile de urgență.

Aspectele menționate mai sus au fost identificate prin procesul de monitorizare al companiei care a fost asistat în mare parte de procesul inițial de evaluare. Următoarele puncte funizează câteva exemple despre modul în care Appor Ltd. A redus impactul de mediu.

Emisii: Appor a realizat că îmbunătățirile pot fi implementate în procedura de testare a noilor produse și în acest sens a introdus măsuri de control pentru prevenirea oricărei deversări neautorizate.

Uleiuri: Appor a sigilat tancul de depozitare a deșeurilor de tip ulei pentru a reduce posibila poluare a mediului prin scurgeri sau incendii. Containerele de deșeuri depozitate în afara clădirii vor fi clar marcate iar conținutul acestora va fi clar marcat.

Energie: Măsurătorile arată că utilizarea de electricitate per kilogram de plastic achiziționat a fost în medie de 2.2 kWh în perioada Ianuarie – Iulie 1997. Compania are ca obiectiv reducerea acesteia la 2.0 kWh în următorii trei ani.

Turnul de răcire: Turnul de răcire al Appor are un potențial impact asupra mediului datorită necesarului de dozare chimică a apei. Au fost întreprinse acțiuni pentru a controla acest potențial impact. Turnul de răcire are un potențial impact asupra mediului datorită necesarului de dozare chimică a apei. Au fost întreprinse acțiuni de control a acestui potențial impact. Turnul de răcire a fost înregistrat la autoritatea locală și este monitorizat regulat atât de angajații Appor cât și de contractori din afara companiei.

Suplimentar la principalele statistici identificate anterior, Appor monitorizează în prezent:

- Cantitatea de plastic eliberată în mediul înconjurător pentru a reduce deșeurile sau pentru a le îndrepta spre direcții de reciclare.
- Procentul de plastic eliberat în relație cu cantitatea totală achiziționată, obiectivul fiind reducerea acestei rații
- Cantitatea de electricitate consumată per kg de plastic achiziționat ca indicator al eficienței energetice a proceselor de producție.

3.2. Stabilirea cerințelor legale

Appor a dezvoltat un registru al legislației de mediu de care este responsabil Coordonatorul de training și asigurarea calității. Pentru a îl ține la zi cu legislația în domeniu, Appor se informează din

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

periodicele relevante. Este abonat la Croner Environment Briefing, un periodic din Marea Britanie despre legislația de mediu. Appor este de asemenea membru al Asociației de afaceri și mediu (BEA), care furnizează ține companiile informate la zi cu privire la legislația de mediu. În cazul în care apare o ne-conformitate cu legea, Appor urmează procedurile dezvoltate în contextul sistemului de calitate existent.

3.3. Organizarea personalului

Reponsabilitățile managementului de mediu sunt împărțite între diverse departamente relevante: aprovizionare, producție, finanțe, resurse umane, top-management, dezvoltarea producției, vânzări. Coordonatorul de training și asigurarea calității are responsabilitatea generală asupra sistemului de management de mediu. Resposabilitățile de mediu sunt documentate în manualul calității al companiei.

3.4. Instruirea personalului

Trainingul se desfășoară pentru a asigura conștientizarea minimă necesară printre angajați. Trainingul a fost organizat de BEA și a fost foarte bine primit de angajați. S+a desfășurat de asemenea un training specific fiecărui post. Instruirea pe probleme de mediu este inclusă în planul de dezvoltare a competențelor companiei. Trainingul intern a fost susținut de Coordonatorul de training și asigurarea calității. Decizia ca trainingul să fie susținut intern sau extern depinde de nivelul abilităților și cunoștințelor cerute. Programul de training al competențelor din companie asigură reevaluarea subiectelor de instruire la fiecare șase luni.

3.5. Comunicare internă

Politica de mediu a Appor este susținută de management la cel mai înalt nivel și comunicată angajaților de la toate nivelurile care la rândul lor, pe baza programului de Dezvoltare a Resurselor Umane foarte bine stabilit și a culturii Investors in People, susțin compania în misiunea ei către implicarea totală în îmbunătățirea mediului. Ca rezultat al culturii generale a companiei care permite libertatea discursului și ideilor și susține o politică a ușilor deschise, angajații au posibilitatea de a furniza feedback și imputuri cu privire la SMM. Feedback-ul este chiar așteptat de la angajați. De asemenea întâlnirile regulate ale echipei furnizează posibilitatea angajaților de a furniza imputurile lor.

3.6. Documentare

Manualul de mediu al Appor, cel mai important document al SMM, a fost dezvoltat astfel încât să fie cât mai simplu posibil. Din această cauză acceptarea documentelor SMM printre angajați a fost în general mare. Documentația SMM este menținută la zi prin intermediul procedurii de control a documentelor din ISO 9001. Experiența Appor susține faptul că existența unei documentații pentru sistemul de management al calității ușurează dezvoltarea documentației SMM.

3.7. Auditul SMM

Coordonatorul de asigurarea calității și training este responsabil de auditul SMM: Appor reevaluează în prezent această situație și ia în considerare ideea ca mai mulți angajați să fie pregătiți pentru a conduce auditul. Toate elementele SMM sunt auditate odata pe an.

3.8. Costuri

Luând în considerare toate datele, Appor estimează că a investit în SMM în total 8,000 £ (aproximativ 13,400 \$). Costurile de înregistrare și validare au fost de aproximativ 1,850 £ (aproximativ 3,100 \$). 750.00 £ (aproximativ 1,260 \$) din costurile de înregistrare au fost acoperite de proiectul pilot Euromanagement.

3.9. Comunicarea externă

Prima declarație de mediu a Appor a fost publicată în anul 1997. Este o declarație orientată în special către clienți și furnizori. Este de asemenea disponibilă la cerere oricărei terțe părți interesată. Nu au fost multe răspunsuri la publicare, în afara interesului general exprimat de vecinii fabricii. Appor face de asemenea prezentări ale SMM-ului în cadrul contactelor de afaceri.

3.10. Parteneri

Appor a lucrat împreună cu BEA la proiectul pilot Euromanagement în implementarea EMAS. BEA este o asociație națională non-profit care oferă suport IMM-urilor în implementarea sistemelor de management de mediu. Și-a început activitatea ca asociație regională și acum are birouri regionale

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

în întreaga Mare Britanie. BEA a însoțit Appor pas cu pas în implementarea EMAS: 50% din costurile acestui suport extern au fost acoperite de UE.

Acolo unde este necesar Appor cere suport și consiliere de la Departamentul de Mediu, Transport și Regiuni (DETR) și de la Agenția de mediu, ambele organizații guvernamentale.

Unde este posibil, Appor lucrează cu furnizorii și îi încurajează să își îmbunătățească performanțele de mediu. Oricum Appor crede ca influența pe care o are este oarecum limitată comparativ cu cea a companiilor mari.

4. Rezultate și beneficii

Pentru Appor principalele beneficii ale SMM sunt următoarele:

- Dezvoltarea unui SMM structurat și ușor de folosit care a îmbunătățit și a completat sistemele de management și pe cel Investors in People
- Un „factor de bună stare” din implicarea în aspecte globale.
- Creșterea cunoștințelor și abilităților în cadrul companiei
- Oportunitatea unor economii în consumul energetic și în deșeuri.
- Dezvoltarea unui echipament de distribuție automată reciclabil construit în totalitate din materii prime de plastic fara utilizarea unor materiale compozite ca rezultat al procedurii de construcție integrată.
- Implementarea SMM are un înalt potențial de a crea beneficii și economii în costuri. Este prea devreme pentru Appor să cuantifice rentabilitatea investiției în SMM: Appor crede că potențiala rentabilitate este foarte mare deoarece vor avea un avantaj competițional în cazul în care clienții vor solicita ca furnizorii să aiba un SMM implementat.

5. Evaluare globală

Appor crede că cheia succesului nu constă numai în implementarea unui SMM dar și în afacere în general, datorită implicării totale a angajaților și concentrarea acestora pe training și informare. Cele mai dificile aspecte ale implementării SMM au fost costurile implicate și timpul necesar. Appor a găsit că procesul a fost destul de birocratic și crede că această problemă este întâmpinată de obicei de companiile mai mici.

Înainte de implementarea SMM, Appor nu a știut în mod formal ce impact vor avea asupra mediului acțiunile și procesele. Prim implementarea SMM și realizarea unui sistem de asigurare a conformității cu legislația, Appor a devenit mult mai conștient de aceste impacte. În retrospectivă Appor ar fi investit mai mult timp în implementarea SMM, ceea ce ar fi determinat ca principal avantaj permiterea unei mai mari implicări a angajaților în etapele preliminare.

6. Planuri de viitor

Planurile generale ale Appor pentru viitor sunt de menținere a sistemului prezent și de măsurare a eficienței procedurilor lui, menținerea la zi și îmbunătățirea lui.

2. Standardul internațional ISO 14001

ISO14001 are ca scop general declarat susținerea protecției mediului, prevenirea poluării, în echilibru cu necesitățile socio-economice și poate fi aplicat de orice organizație, indiferent de tip, mărime și indiferent de tipurile de activități desfășurate, nu doar celor industriale. După cum multe companii au descoperit în anii trecuți ca fără ISO 9000 nu pot exporta sau vinde pe anumite piețe¹⁸ (în special în Uniunea Europeană și Statele Unite), există în prezent organizații care nu intră în relații contractuale cu anumiți furnizori dacă aceștia nu prezintă dovada certificării ISO 14000. Certificarea ISO 14000 permite accesul pe anumite piețe și creșterea gradului de competitivitate al companiilor din România, dar, în același timp, mecanismele de piață guvernează alegerea furnizorilor de produse ori servicii. Standardul ISO 14001 se bazează pe o metodologie cunoscută sub denumirea Planifica-Executa-Verifica-Actioneaza (Plan-Do-Check-Act – PDCA).

Planifica: se referă la stabilirea obiectivelor și proceselor necesare obținerii unor rezultate care sunt în acord cu politica de mediu a organizației;

Executa: se referă la implementarea proceselor / implementare ISO 14001;

¹⁸ Florin Vasiliu, Vicepresedinte - Asociația Expertilor de Mediu

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VĂRĂSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Verifica: se refera la monitorizarea si masurarea proceselor fata de politica, obiectivele si telurile ambientale, la cerintele legale si alte cerinte, ca si la raportarea rezultatelor.

Actioneaza: se refera la luarea deciziilor privind imbunatatirea continua a performantei sistemului de management al calitatii.

Avantaje certificare ISO 14001: 2005:

1. Imbunatatirea proceselor;
2. Reducerea costurilor legate de mediu;
3. Imbunatatirea relatiilor cu organismele de reglementare, cu asiguratorii, investitorii si pietele financiare;
4. Imbunatatirea produselor;
5. Avantaje de marketing;
6. Reducerea costurilor asociate cu respectarea reglementarilor;
7. Protejarea imaginii si numelui companiei;
8. Demonstrarea unui management responsabil.

Principalele **etape ale proiectarii si implementarii** acestui sistem de management sunt:

1. Analiza - diagnostic a firmei din perspectiva managementului mediului;
2. Instruirea personalului de conducere si constientizarea intregului personal in privinta cerintelor sistemului de management al mediului;
3. Stabilirea normelor interne si documentarea sistemului de management de mediu conform cu standardul ISO 14001;
4. Asistenta in aplicarea normelor stabilite;
5. Evaluarea conformitatii sistemului de management de mediu cu standardul ISO 14001
6. Auditare finala de precertificare
7. Consultanta in vederea alegerii organismului de certificare

"Panoul de bord" sau indicatorii de performanță ISO 14031

Indicatorii de performanță permit urmărirea mai simplă, mai concretă și mai vizibilă a îmbunătățirii continue a performanței de mediu a unei întreprinderi. Acești indicatori sunt importanți în eco-conștientizare, formare profesională, planificare și de multe ori le datorăm inovațiile în materie de management de mediu. Indicatorii ajută la introducerea și dezvoltarea ISO 14001 sau EMAS, dar pot funcționa și fără acestea ca un panou de bord.

Indicatori de performanță a managementului de mediu (IPMM)

- Formarea în domeniul protecției mediului ai angajaților (ore)
- Obiective de mediu realizate în %

Indicatori de performanță de mediu (IPM)

- kg de deșeuri toxice / unitate de producție
- kWh / unitate de produs

APLICATIE 8: Introducerea standardelor depinde de mărimea, produsele și serviciile întreprinderii și nu în mică parte de cultura antreprenorială. Stabiliți în funcție de indiciile de mai jos, factorii care duc la luarea deciziei de a implementa sau nu SMM.

1. Stabiliți-vă obiective clare

- Cât de mult vă doriți să primiți certificatul?

-Introduceți SMM-ul (Sistem de Management de Mediu) din cauza presiunilor venite din partea furnizorilor/clientilor sau cerințelor economice din străinătate?

-Doriți să participați la o acțiune care are ca scop excelența în protecția mediului?

-Considerați că implementarea unui SMM este un rezultat al dezvoltării sistemului de management actual și reprezintă o investiție în viitorul întreprinderii?

2. Analizați nevoile dvs. de resurse: timp, cunoștințe, forță de muncă, informații suplimentare, expertiză externă, entuziasmul întreprinderii și al oamenilor, atitudine, resurse financiare.

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

3. Asigurați-vă că toți membrii din conducere susțin introducerea SMM-ului și implicați toți colegii încă de la început, folosindu-va de cunoștințele și experiențele lor. Numiți un coordonator care să accelereze realizarea proiectului.

4. Căutați ultimele informații, în ultimul timp fiind editate numeroase cărți cu tema protecției mediului în diferite ramuri și sectoare ale industriei. Folosiți internetul pentru a fi la curent cu obligațiile dvs. legale, tehnologii noi, mai curate, planuri de acțiune, studii de caz, recomandări etc.

5. Solicitați ajutorul externalizat, de la consilieri de specialitate, pentru analiza inițială, identificarea impactelor importante al activității dvs. asupra mediului, cerințele legale, definirea procedurilor etc. Există centre de dezvoltare de afaceri care sprijină consilierea IMM-urilor sau introducerea SMM-ului, dar puteți solicita sprijinul și instituțiilor statului.

6. Acordați-va timp pentru învățare și experimentare.

Standardul ISO vă oferă următoarele posibilități:

- Emiterea unei declarații după cum urmează: "Întreprinderea noastră dispune de un sistem de management de mediu care corespunde standardelor ISO 14001".

- Cereți clienților sau chiar de la furnizori mai importanți, să facă o vizită la întreprinderea dvs. și să efectueze un audit autorizat. Astfel, puteți demonstra partenerilor și furnizorilor existența unui sistem de management de mediu, care poate fi dovedit și de către un partener.

- Atestarea de către o organizație independentă, care se bucură de recunoaștere și din partea pieței și din punctul de vedere al comunicării către exterior.

APLICATIE 9: Avand in vedere aspectele de mai jos, stabiliți acțiuni concrete în vederea aplicării unui sistem de management de mediu coerent și eficient:

METODOLOGIE DE EVALUAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGALE (2)

Cod	CERINȚE ALE REGLEMENTĂRILOR LEGALE
I	CERINTE GENERALE DE MEDIU
II	GESTIONARE DEȘEURI
III	GESTIONARE AMBALAJE
IV	GESTIONARE ULEIURI UZATE
V	GESTIONARE SUBSTANȚE PERICULOASE
VI	PROTECȚIA ATMOSFEREI
VII	PROTECȚIA APEI
VIII	EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI
IX	TRANSPORT
X	ZGOMOT
XI	VIBRAȚII
XII	PROTECȚIE CIVILA. SITUATII DE URGENTA

APLICATIE 10: Realizați o simulare a unei analize a nivelului de conformitate, după exemplul de mai jos:

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

METODOLOGIE DE EVALUAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGALE (4)

•NIVEL DE CONFORMITATE GENERAL:

Cod	CERINȚE ALE REGLEMENTĂRIILOR LEGALE	Punctaj		Nivel de conformitate [%]
		Maxim	Acordat	
I	CERINTE GENERALE DE MEDIU	45	45	100
II	GESTIONARE DESEURI	145	140	96,55
III	GESTIONARE AMBALAJE	15	10	66,66
IV	GESTIONARE ULEIURI UZATE	20	15	75
V	GESTIONARE SUBSTANȚE PERICULOASE	20	20	100
VI	PROTECȚIA ATMOSFEREI	40	40	100
VII	PROTECȚIA APEI	30	30	100
VIII	EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI	125	125	100
IX	TRANSPORT	35	35	100
X	ZGOMOT	20	20	100
XI	VIBRAȚII	20	20	100
XII	PROTECȚIE CIVILA. SITUATII DE URGENTA	230	230	100
TOTAL		745	730	97,98

CAPITOLUL 6

ETICHETAREA ECOLOGICA

Folosirea etichetelor ecologice presupune aplicarea unei mărci ecologice care informează consumatorul asupra calității produsului sau procesului, astfel încât consumatorii să distingă produsele și serviciile verzi. Folosirea acestora are la bază criteriile care se referă la probleme de mediu precum: consumul de energie al aparatelor electrocasnice, posibilitatea de reciclare, natura materialelor folosite, emisiile poluante în timpul folosirii produsului. Sistemul de etichetare ecologică vizează toate produsele și serviciile, cu excepția produselor alimentare, băuturilor, produselor farmaceutice.

1. Pași în obținerea etichetei ecologice europene

a. Verificarea eligibilității produsului

Produsul/serviciul trebuie să aparțină uneia din grupele de produse/servicii care pot obține eticheta ecologică europeană. Acesta trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- potențial ridicat de protecție a mediului
- avantaje competitive pentru producătorii de bunuri și/sau prestatorii de servicii
- cerere mare de consum sau utilizare finală prin volumul de vânzări

b. Verificarea eligibilității companiei

Pot solicita acordarea etichetei ecologice europene operatorii economici: producători, importatori, prestatori de servicii, comercianți

c. Contactarea autorității competente

Ministerul Mediului este autoritatea competentă la nivel național, pentru acordarea etichetei ecologice europene.

d. Completarea formularelor de solicitare

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-Est

Asociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Operatorul economic care dorește să obțină eticheta ecologică europeană trebuie să depună un dosar care să demonstreze că produsul corespunde exigențelor ecologice stabilite de către Comisia Europeană.

e. Evaluarea solicitării și acordarea etichetei ecologice europene

Autoritatea competentă primește solicitarea și, dacă criteriile ecologice sunt respectate, informează Comisia Europeană de decizia sa de acordare a etichetei ecologice europene.

Autoritatea competentă pentru acordarea etichetei UE ecologice este **MINISTERUL MEDIULUI**.

Pe lângă Ministerul Mediului funcționează **Comisia pentru eticheta UE ecologică***) ca organ consultativ cu rol în evaluarea dosarului necesar pentru acordarea etichetei ecologice.

Ministerul Mediului primește solicitarea și, dacă criteriile ecologice și de performanță sunt respectate, informează Comisia Europeană de decizia sa de acordare a etichetei ecologice europene.

Comisia publică această decizie pe website-ul etichetei ecologice europene.

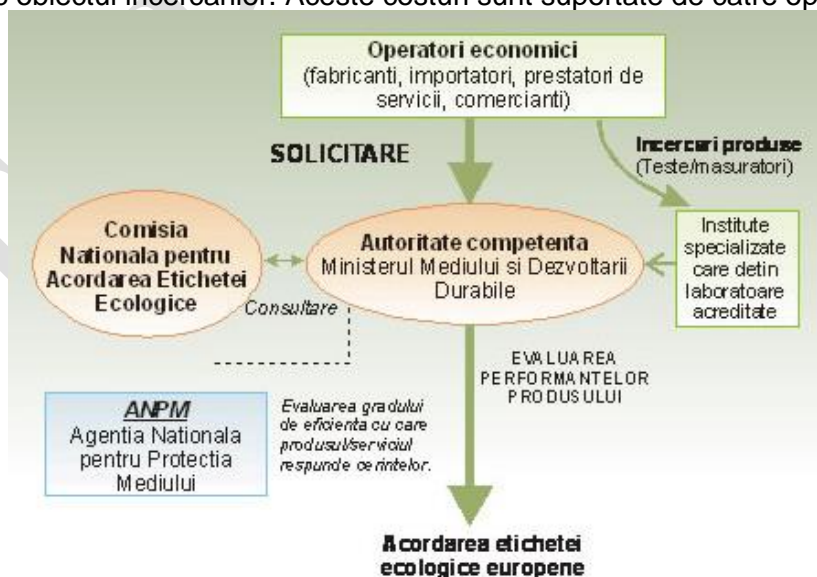
Comisia Națională pentru Acordarea Etichetei Ecologice, organ consultativ cu rol în evaluarea dosarului necesar pentru acordarea etichetei ecologice, propune modificările corespunzătoare cu privire la informațiile care urmează să fie incluse pentru obținerea etichetei ecologice.

După acordarea drepturilor de utilizare a etichetei ecologice europene, autoritatea competentă încheie cu operatorul economic un contract prevăzut în HG nr. 661/2011, prin care se stabilesc condițiile de utilizare a acesteia. Pentru a garanta durata conformității produsului la exigențele etichetei ecologice europene, autoritatea competentă – Ministerul Mediului, inclusiv reprezentanții abilitați, au dreptul la controale periodice la beneficiari. Astfel, beneficiarul este controlat dacă respectă criteriile aferente categoriei de produse și condițiile de utilizare, precum și dispozițiile contractului încheiat.

Revizuirea criteriilor ecologice pentru fiecare produs se face la o perioadă cuprinsă între 3 și 5 ani.

Prin urmare, eticheta ecologică este atribuită doar pentru o anumită perioadă de timp echivalentă cu valabilitatea criteriilor, urmând ca solicitarea acesteia să fie reinnoită. Orice cerere de acordare a etichetei ecologice europene este supusă plății unui tarif, în funcție de costurile de procesare a acesteia. Conform tarifelor afișate pe site-urile autorităților de mediu, tariful pentru procesarea solicitării reprezintă echivalentul în lei a **200 de euro**.

Tariful pentru depunerea solicitărilor nu include costurile încercărilor și verificărilor necesare pentru produsele care fac obiectul încercărilor. Aceste costuri sunt suportate de către operatorii economici.

Sursa: <http://www.responsabilitatesociala.ro/editoriale/interviu-ce-este-eticheta-ecologica-si-cum-poate-fi-obtinuta.html>, accesat la 2 aprilie 2015

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

STUDIU DE CAZ: Criteriile de acordare a Etichetei ecologice pentru serviciile de cazare turistica

Criteriile de acordare a Etichetei ecologice pentru serviciile de cazare turistica se impart in doua categorii, conform Agentiei Nationale pentru Protectia Mediului:

- Criterii obligatorii, care trebuie îndeplinite în totalitate
- Criterii optionale (punctaj), dintre care trebuie îndeplinite doar o parte. Numărul criteriilor respectate trebuie să corespundă unui punctaj total de 16,5 puncte (majorat cu câte un punct pentru: servicii de servire a mesei, activități sportive și zone verzi – până la 19,5 puncte)

În **Anexa 4** a suportului de curs se regăsește întreaga listă a criteriilor obligatorii și optionale pentru acordarea etichetei ecologice pentru serviciile de cazare turistica.

CRITERII OBLIGATORII

Criteriul	Valori impuse	Cerințe ale autorității competente
Energie electrica din surse regenerabile	22% - din surse sa fie regenerabile (daca există în zonă)	Contractul cu furnizorul de energie regenerabilă
Randamentul cazanelor de apă caldă (care funcționează cu combustibili lichizi sau gazoși)	Randament de cel puțin 90% pentru un cazan nou	Raport tehnic (vânzare și / sau întreținere) în care se precizează randamentul
Aparatele de aer condiționat	cel puțin clasa de eficiență energetică B	Raport responsabili instalarea, vânzarea și / sau întreținerea aparatului
Izolarea ferestrelor	grad ridicat de izolare termica și nivel corespunzător de izolare fonica	Declarație solicitant sau tehnician profesionist
Înteruperea căldurii sau a aerului condiționat	Automat la deschiderea ferestrelor sau atenționare turist	Declarație solicitant și textul informativ
Becuri electrice cu consum redus de energie	60% din total – clasa A 80% din cele cu funcționare > 5h - clasa A	Declarație de conformitate și precizarea clasei de eficiență
Schimbarea prosoapelor și a lenjeriei de pat	Informarea turistului privind schimbarea la cerere sau o dată / de 2 ori pe săptămână	Declarație solicitant și model text
Udarea plantelor și a grădinilor	Înainte de mijlocul zilei sau după apusul soarelui	Declarație solicitant
Dezinfectanți	Se folosesc doar când este necesar pentru a respecta cerințele legale de igienă	Declarație solicitant cu precizare loc și moment de folosire
Instruirea personalului privind folosirea detergenților și dezinfectanților	Să nu folosească detergent sau dezinfectant în exces	Declarație solicitant cu detalii privind instruirea personalului

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
Organismului Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Criteriul	Valori impuse	Cerințe ale autorității competente
Separarea deșeurilor de către turiști	Recipiente colectare separată și informații turist	Declarație solicitant cu detalii privind recipientele și text informare turist
Deșeurile periculoase	Separarea deșeurilor periculoase de către personalul unității	Declarație solicitant, listă deșeurii periculoase, contracte
Separarea deșeurilor	Separare deșeurii (personal unitate); scrisoare intenție autorității	Declarație solicitant cu specificare: categorii și proceduri și contracte
Transportul deșeurilor	Transportul deșeurilor proprii la locul adecvat cel mai apropiat	Declarație solicitant cu precizarea locurilor adecvate, aranjamente de transport și distanțe
Produse de unică folosință	Interzis produse de unică folosință	Declarație solicitant cu precizarea produselor obligatorii (și legislație)

CRITERII OPTIONALE

Criteriul	Valori impuse	Cerințe ale autorității competente
Generare fotovoltaică și eoliană a energiei electrice 2p	20% din consumul anual de en. el. se produce cu sistem fotovoltaic sau eolian propriu	Declarație solicitant și documentație sistem generator, cu calcul de randament
Energie pentru încălzire din surse de energie regenerabile 1,5 p	50% din energia pt. încălzire provine din surse regenerabile	Declarație solicitant, date consum energie pentru încălzire și documentație proveniență surse regenerabile pt. 50%
Izolarea clădirilor existente 2p	Clădirea este izolată peste cerințele naționale minime și asigură o reducere semnificativă a consumului de energie	Declarație tehnician specializat în dom. en. și documentația privind izolarea și cerințele naționale minime
Aerul condiționat 1,5p	Este inclus în clasa de eficiență energetică A sau similară	Raport tehnic al tehnicienilor profesioniști (instalare/vânzare/întreținere)
Oprirea automată a aerului condiționat 1p	Sistem automat de oprire a aerului condiționat atunci când este deschis geamul	Raport tehnic al tehnicienilor profesioniști (instalare/vânzare/întreținere)
Grădini ecologice 1p	Pentru zonele verzi nu se folosesc pesticide	Explicație detaliată și documentație (dacă este relevantă)
Biciclete 1p	Se pun la dispoziția turiștilor	Explicație privind modul de îndeplinire a criteriului
Sticle returnabile 2p	Băuturile răcoritoare, apa și berea: cel puțin una din ele – în sticle returnabile	Explicație detaliată și documentație de la furnizorii acestor sticle

Partener 1

Partener 2

Partener 3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTICE
Organismul Intermediar Regional
POSDRU Regiunea Sud-EstAsociația "Societatea Națională
Spiru Haret pentru Educație,
Știință și Cultură"

Criteriul	Valori impuse	Cerințe ale autorității competente
Produse din hârtie 1-2p	50% din hârtia/șervețelele folosite să fie ecoetichetate sau cu eticheta ISO tip I	Dovezi cu cantitățile de hârtie folosite, și cele ecoetichetate. Facturi.
Alimente ecologice 1p	Ingredientele principale din cel puțin două feluri de mâncare trebuie să fie produse prin metode agricole ecologice	Declarație solicitant și documentație justificativă corespunzătoare.
Produse alimentare locale 1p	La fiecare masă, cel puțin două produse alimentare din surse locale	Declarație solicitant și documentație justificativă
Înregistrarea EMAS sau certificarea ISO 14001 a unității de cazare 1,5-3p	Unitatea de cazare trebuie să aibă înregistrare EMAS sau certificare ISO 14001:2005	Dovada de înregistrare EMAS sau certificare ISO 14001:2005 a unității de cazare
Înregistrarea EMAS sau certificarea ISO 14001 a furnizorilor 1,5p	Cel puțin unul dintre principalii furnizori sau prestatori de servicii trebuie să aibă înregistrare EMAS sau certificare ISO 14001:2005	Dovada de înregistrare EMAS sau certificare ISO 14001:2005 a furnizorului / furnizorilor principal(i)
Acordarea etichetei ecologice (anterior) 3p	Unitatea de cazare a mai deținut etichetă ecologică (națională sau regională ISO de tip I)	Dovada deținerii anterioare a etichetei ecologice

APLICATIE 11: Avand in vedere criteriile obligatorii si optionale prezentate mai sus, stabiliți pentru compania dumneavoastră o lista a acestora, in vederea obtinerii etichetei ecologice pentru produsele/serviciile pe care urmeaza sa le comercializati.

Documentația este singura dovadă care demonstrează inițiativele Dvs. pentru introducerea sistemului de management eco-conștient¹⁹. Va trebui să strângeți o cantitate mare de date despre consumul de energie, deșeuri și despre eforturile depuse pentru aplicarea sistemului de management eco-conștient.

Exemple de documente:

- Registrul anual de deșeuri
- Documente de calibrare a aparatelor
- Rapoarte despre incidente, accidente și reclamații
- Rezultatele analizelor apei reziduale, a fumului, calității apei etc.
- Caietul cu evidența consumului de energie, apă și utilizarea produselor
- Documentele care atestă terminarea unor cursuri de perfecționare

¹⁹ UN MEDIU MAI CURAT CU COSTURI REDUSE - GHID AL MANAGEMENTULUI DE MEDIU:
textil.stfi.de/Seetalpub/download/download_script.asp?filename=1202_100

Partener 1

Partener 2

Partener 3

